

Protokoll nr 3/2024

fört vid sammanträde i styrelsen för Västtrafik AB (Org nr 556558-5873)

Tid: onsdag 17 april, 2024

Plats: VGR Campus Nya Varvet, Göteborg

Närvarande Bijan Zainali
Kent Lagrell
Karin Greenberg Gelotte
Benny Halldin
Eva Abrahamsson
Glenn Ottosson
Anders Strand, t o m § 29.4
Oskar Karlsson
Jessica Thunander
Lars-Inge Andersson
Roland Karlsson
Martin Karlsson

Ej närvarande Åsa Karlsson
Marcus Källander
Karl Johan Nordensten

**Arbetstagar-
representanter**

Övriga närvarande Lars Backström
Roger Vahnberg
Maria Björner Brauer
Sara Frank
Camilla Holtet
Anna Johansson
Sara Ihlund
Per Tenggren, § 26.3
Martin Elofsson, § 26.3
Kristian Lans
Anna Bergstrand, sekr
Camilla Axelsson, chefsassistent

§ 21 Sammanträdets öppnande

Ordf Bijan Zainali hälsade alla välkomna och förklarade sammanträdet öppnat.

§ 22 Val av justerare

Att jämte ordf Bijan Zainali justera protokollet valdes vice ordf Kent Lagrell.

§ 23 Godkännande av föredragningslista

Föredragningslista för dagens sammanträde har varit utsänd. Under övriga frågor noterades följande tillägg som hanterades under respektive punkt i föredragningslistan: Källsortering på fordon (Oskar Karlsson), kommunsamverkan (Jessica Thunander), Stenungssunds resecentrum (Benny Halldin).

Styrelsen beslöt

att godkänna föredragningslistan för dagens styrelsesammanträde.

§ 24 Föregående protokoll

Föregående protokoll nr 2 från ordinarie sammanträde 22 februari, 2024 har varit utsänt.

Styrelsen beslöt

att lägga protokollet till handlingarna.

§ 25 Rapporter

25.1 VD, ordförande och styrelsen

VD och vice VD redogjorde för följande ärenden:

- Frågan om subvention periodbiljett i Göteborg har lyfts igen. Beslut togs 2018 att kommunen ska ha rätt att gå in med subvention. Presidiedialog mellan infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden och Västtrafik ska hållas under maj månad (2024).
- Ärende hos DO gällande kränkande bemötande av kund. Västtrafik kommer inte att överklaga domen.
- Roger Vahnberg informerade om nytt avtal av älvtrafiken som nu är undertecknat.
- ETI har på uppdrag av Västtrafik, SL och Skånetrafiken tagit fram en rapport om risker om brott mot mänskliga rättigheter vid produktion av spårfordon. Dialog förs med Alstom (tågfordon) i frågan.

Ordförande och vice ordförande rapporterade följande ärenden:

- Trepartsdialog mellan Göteborgs Spårvägar AB, Västtrafik och Göteborgs Stad hölls 26 mars där bl a översyn av avtal mellan Stads miljönämnden och Göteborgs spårvägar diskuterades.
- Samverkansmöte med Härryda kommun har genomförts.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

§ 26 Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden

26.1 Rapporter från nämnden, DKR samt stadstrafikforum, kommunsamverkan

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden hade möte 20 mars då beslutades strategisk inriktning för trafikförsörjningsprogrammet.

Roger Vahnberg redogjorde för Allélänken som återigen blev bordlagt vid senaste mötet med Stadsbyggnadsnämnden i Göteborg. Västtrafik och VGR har varit tydliga med vad konsekvenserna blir för trafiken och möjligheter för att få stadsbidrag om beslutet dröjer.

Stadstrafikforum Uddevalla 5 april (Roland) kommunen lyfte ett projektarbete med hamnen där man även tittar på förberedelse av järnväg till området. Nytt trafikavtal går igång juni 2025.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

26.2 Årlig uppföljning av regionalt trafikförsörjningsprogram 2021–2025

Underlag i ärendet är utsänd rapport nr 6.2 Årlig uppföljning av regionalt trafikförsörjningsprogram 2021–2025, daterat 2024-04-04 (ej beslut).

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

26.3 Status trafikförsörjningsprogram 2025–2029

Per Tenggren, 1:e vice ordförande i infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden och Martin Elofsson, regionutvecklare, regional samhällsutveckling redogjorde för status vad gäller trafikförsörjningsprogram 2025–2029.

Redogjordes för syftet med trafikförsörjningsprogrammet, lagkrav samt tidplan.

Redogjordes för huvudbudskap från delregionala kollektivtrafikeråden samt förtydligande vad gäller arbetet och processen kring samverkan med kommunerna och remissinstanser.

Förslag till strategisk inriktning med 5 punkter; hållbar och förbättrad tillgänglighet, kollektivtrafikens bidrag till regional utveckling, attraktivitet och kvalitet, samverkan god samhällsplanering samt strategier och målbilder som stödjer genomförandet av trafikförsörjningsprogrammet.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

26.4 Status utredningar/uppdrag från infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden

Underlag i ärendet är utsänd rapport nr 6.4 Rapport Pristaksutredning, daterat 2024-03-27 (ej beslut).

Maria Björner Brauer redogjorde för infrastruktur- och kollektivtrafiknämndens uppdrag till Västtrafik att utreda förutsättningar för pristak i Västra Götaland.

Analys har genomförts ur en teknik- och systemperspektiv. Analyser har även gjorts vad gäller påverkan på pris och intäkter. Utredningen visar att införandet bör ske i försäljningskanalen blippa och res, övriga kanaler lämpar sig inte för erbjudandet.

Noterades att Västtrafiks förslag är att vänta med beslut tills Västtrafik har nya förutsättningar (framtidens biljettsystem).

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

26.5 Uppföljning målområde: Enkel, trygg och inkluderande

Underlag i ärendet är utsänd rapport nr 6.5 Rapport Uppföljning målområde: Enkel, trygg inkluderande, daterat 2024-04-09 (ej beslut).

Camilla Holtet presenterade övergripande uppföljning målområdet som sedan även kommer redovisas för vid infrastruktur- och kollektivtrafiknämndens sammanträde 17 maj.

Noterades att handlingsplanen kollektivtrafik på jämlika villkor revideras parallellt med uppföljning av mål.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

§ 27 Verksamhetsuppföljning

27.1 Status trafik och resandeutveckling

Anna Johansson och Sara Ihlund redogjorde för status trafik och resandeutveckling.

Resande per trafikslag visar på total -6% (pga påskhelgen). Noterades att resor per trafikslag jämfört med totalen önskas läggas in i rapporteringen.

Redogjordes övergripande för kundnöjdhet ombord per kvartal 1, kundsynpunkter och stabslägen. Redogjordes vidare för status trafik gällande; spårvagn, tåg, buss, anropsstyrd trafik samt båt.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

27.2 Ekonomisk rapport per mars 2024

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 7.2 Ekonomisk rapport per mars 2024, daterad 2024-04-09.

Sara Frank redogjorde för ekonomisk rapport per mars.

Jämfört med föregående år är resandet 6% lägre i mars 2024 än i mars 2023. Målet för 2024 enligt långtidsprognosen är att nå 331 miljoner resor. Detta motsvarar en resandeökning med 3% jämfört med 2023. På rullande 12 så är resandet 2% högre än motsvarande period fg år. Resandet för de senaste 3 månaderna är 1% lägre.

Västtrafik redovisar ett resultat före driftsbidrag för ack mars 2024, motsvarande -1 431 mnkr, vilket är en positiv avvikelse mot budget med +109 mnkr.

Styrelsen beslöt

att godkänna ekonomisk rapport per mars 2024.

27.3 Budget 2025 – förutsättningar samt tidplan

Sara Frank redogjorde för förutsättningar samt tidplan vad gäller budget 2025.

Presenterades övergripande förutsättningar och index med vilka principer Västtrafik arbetar med. Presenterades bedömningar och delar i budgetversionerna 1, 2 och 3.

Noterades att Västtrafiks presidie har haft dialogmöten med bolaget för att ta fram förslag på vad mer som kan göras för att effektivisera.

Noterades pågående ärende och styrelsebeslut gällande konsultväxling. Arbete pågår och återkommer som information till styrelsen.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

27.4 Analys nyckeltalsrapport

Lars Backström och Sara Frank redogjorde för analys vad gäller nyckeltalsrapport.

En övergripande redovisning gjordes vid sammanträdet 22 februari som nu följs upp med en detaljerad analys av nyckeltalsrapporten.

Nyckeltal vad gäller t ex; trafikknostnader, försäljningsomkostnader och resurskostnader analyseras och tas sedan med in i budgetarbetet.

Presenterades kostnadsförändringar från 2018 till 2023. Driftsbidrag har ökat med 1,7 mdr under perioden. Största posten utgörs av trafikomkostnader. Fördelningen är gjord efter funktion vilket innebär att posten trafikomkostnader även innefattar t ex Västtrafiks personal som arbetar med trafikfrågor.

Presenterades kostnadsutveckling vad gäller avtal, med Skaraborg som exempel. Noterades även kostnadsutveckling vad gäller antal fordon tåg och spårvagn.

Försäljningsomkostnader jämfört med biljettintäkter och även kostnader vad gäller försäljningskanaler presenterades.

Redogjordes för resurskostnader per affärsområde från 2021 till 2023.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

27.5 Uppföljning personalkostnader

VD redogjorde för uppföljning av personalkostnader. Redogjordes för hur bolaget har vuxit och varför ur ett större perspektiv.

Ökningen över 10 år motsvarar i genomsnitt ca 20 medarbetare per år, vilket motsvarar växande verksamhet med 10–15 tjänster per år. Presenterades Västtrafiks organisation (kartor) 2013 jämfört med 2023.

Områden som vuxit utgörs av störning, strategisk samverkan (Västsvenska Paketet), digitalisering, säkerhet, spårvagnsorganisation, samhällsutveckling och upphandling.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

27.6 Intäktssäkring

Ärendet är en stående punkt vid Västtrafiks styrelsesammanträden och kommer redogöras för löpande i olika delar.

Maria Björner Brauer redogjorde för arbetet med att öka valideringsgraden inom Göteborg, Mölndal och Partille där trafikföretaget Transdev står för största delen. Västtrafik har en gemensam handlingsplan med Transdev med frågor som förarbrist, kundmöten och ökad valideringsgrad.

Redogjordes för genomförda aktiviteter i samverkan med Transdev. Medåkning, kundvärdar, ambassadörer, samverkan mellan förare, värdar och biljettkontrollen samt insatser vad gäller kommunikation till förare.

Redogjordes för valideringsgraden vad gäller trafikslag tåg vilket visar att fler betalar sin resa.

VD redogjorde för statistik vad gäller försäljning och antalet incidenter (rapport från QSG biljettkontrollen), antal utställda tilläggsavgifter och antal kontroller.

Presenterades avslutningsvis sammanlagda ekonomiska effekter.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

§ 28 Försäljning och marknad

28.1 Status nytt seniorerbjudande

Maria Björner Brauer redogjorde kort för status vad gäller nytt seniorerbjudande.

Per 1 juli 2024 har alla kommuner gått över till den nya kalkylmodellen. När alla förändringar i avtal är genomförda kommer samtliga kommuner komma att ha ett erbjudande till sina seniorer. Övergångslösning kommer vara möjlig från 1 oktober 2024.

Noterades att information som skickats ut via mail till kommunerna ska publiceras på Netpublicator till styrelsen.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

28.2 Inför inriktningsbeslut om prisjustering 2025

Underlag i ärendet är utsänd rapport nr 8.1 Rapport Inför inriktningsbeslut om prisjustering 2025, daterat 2024-04-09 (ej beslut).

Maria Björner Brauer redogjorde kort för arbetet med underlag inför prisjustering 2025.

Noterades skrivning i handlingen gällande självfinansieringsgraden.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

§ 29 Utveckling

29.1 Koll2035

Roger Vahnberg redogjorde information från senaste mötet i Stadstrafikforum GMP (Göteborg, Mölndal, Partille) där fokus låg på ärendet om metrobuss.

Presenterade även information angående nedan ärenden:

- Inspel till Nationell plan 2026–2037
- ÅVS Västerleden (åtgärdsvalsstudie)
- Trafiksystem Centrala Partille

Arbetet med handlingsplan 2025-2028 pågår och kommer presenteras i utkastform till stadstrafikforum GMP i juni.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

29.2 Västlänken

Roger Vahnberg presenterade information om fortsatt arbete med dialogsamverkan vad gäller Västlänken. En samverkansgrupp för tjänstepersoner är utformad där alla parter är representerade. Politiskt dialogmöte hölls 15 april.

Styrelsen beslöt

att notera den lämnade informationen till protokollet.

29.3 Förstudie spårvagnsdepå vagnhallen Majorna

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 9.3 Förstudie spårvagnsdepå vagnhallen Majorna, daterad 2024-04-09.

Camilla Holtet redogjorde för ärendet förstudie spårvagnsdepå vagnhallen Majorna. Ärendet ska efter beslut i Västtrafiks styrelse skickas vidare till regionstyrelsen.

Styrelsen beslöt

- att godkänna förstudie spårvagnsdepå vagnhallen Majorna daterad 2024-02-15,
- att godkänna preliminär hyreskostnad om 64 mnkr/år, baserat på investeringskalkyl om 1 200 mnkr, samt investering i byggnadsberoende verksamhetsutrustning om 100 mnkr och ge VD i uppdrag att aktivt arbeta för realisering av driftsbesparing, samt
- att rekommendera regionstyrelsen att godkänna förstudie spårvagnsdepå vagnhallen Majorna daterad 2024-02-13 till investeringsplanen som en ägarstyrd fastighetsinvestering.

29.4 Trafikplan 2025

Camilla Holtet redogjorde för status vad gäller arbetet med trafikplan 2025 som vidare behandlas i styrelsen för beslut vid sammanträdet i juni.

Redogjordes för förutsättningar och tidplan och även processen kring kommunsamverkan.

Noterades att styrelsen för Västtrafik har bjudits in till informationsmöte om trafikplan 19 juni.

Presenterades inriktningen för arbetet med trafikplan 2025 och strukturen vad gäller det löpande arbetet. Redogjordes för exempel större förbättringar som t ex linje X4, linje 56 och Borås stadstrafik.

Styrelsen beslöt

- att notera den lämnade informationen till protokollet.

29.5 Förstudie Trafik 2027 Borås stadstrafik

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 9.5 Förstudie Trafik 2027 Borås stadstrafik, daterad 2024-03-26.

Presenterades slutsatser från förstudien som t ex målpunkter och potential att få fler att resa med kollektivtrafiken. Sammanfattningsvis är syftet att öka attraktiviteten, korta restider och utöka öppettider. Presenterades förslag till förändringar och delar där Västtrafik inte kommer trafikera på samma sätt som tidigare.

Presenterades information om konsekvensanalys vad gäller kundpåverkan, positiva effekter av förslaget samt förarperspektivet som också ligger med som en del i förstudien.

Presenterades avslutningsvis arbetet med kommunsamverkan.

Styrelsen beslöt

- att ge VD i uppdrag att godkänna redovisade förutsättningar som inriktning i fortsatt upphandlingsarbete.

29.6 Rekommendation allmän trafikplikt Tjörn, Orust, stråklinjer

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 9.6 Förstudie Trafik 2027 Borås stadstrafik, daterad 2024-04-08.

Styrelsen beslöt

- att godkänna redovisad rekommendation till beslut för allmän trafikplikt, samt
- att översända rekommendationen till infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden för fastställelse.

29.7 SEKRETESS - Upphandling Trafik 2026 Tjörn, Orust, stråklinjer

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 9.7 SEKRETESS - Upphandling Trafik 2026 Tjörn, Orust, stråklinjer, daterad 2024-04-09.

Anna Johansson informerade även om förarfrågan ur ett större perspektiv vad gäller upphandling, medarbetarfrämjande åtgärder.

Styrelsen beslöt

- att ge VD i uppdrag att genomföra redovisad upphandling avseende trafik tjänster inom Orust, Tjörn, och stråklinjer, samt
- att denna handling sekretessbeläggs till dess att upphandlingsdokument är utskickat.

29.8 Kraftsamling mobilitet

Camilla Holtet redogjorde för status i arbetet vad gäller kraftsamling mobilitet. Ärendet har löpande presenterats för Västtrafiks styrelse, senast vid sammanträdet 22 februari (2024).

Buss on demand kommer arbetas vidare med och där fokus fortsatt utgörs av att eftersträva ekonomiskt smarta lösningar.

Redogjordes för tester i Ulricehamn och även Marks kommun samt nästa steg i projekten.

Presenterades information om Shift2Access som är ett projekt som en del av "Impact innovation" (<https://impactinnovation.se/om-oss/om-impact-innovation/>). Initiativet är sprunget ur K2 och den rådslagsrapport som togs fram efter pandemin.

Styrelsen beslöt

- att notera den lämnade informationen till protokollet.

§ 30 Skrivelser till styrelsen

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 10 Skrivelser till styrelsen, daterad 2024-03-15.

Följande skrivelse har inkommit, ställd till styrelsen:

- Skrivelse gällande Älvsnabbens färjeläge vid Slottsberget (1-292-24).

Styrelsen beslöt

- att godkänna redovisade svar och ge VD i uppdrag att översända svaret.

§ 31 Remisser

31.1 Remiss av motion om nollbasbudgetering

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 11.1 Remiss av motion om nollbasbudgetering, daterad 2024-03-25.

Styrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Noterades reservation från Glenn Ottosson.

Styrelsen beslöt

att godkänna redovisat remissvar samt ge VD i uppdrag att översända svaret.

31.2 Remiss av motion om att utreda regionens styrning av inköp och upphandlingsförfarande

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 11.2 Remiss av motion om att utreda regionens styrning av inköp och upphandlingsförfarande, daterad 2024-03-25.

Styrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Noterades reservation från Glenn Ottosson.

Styrelsen beslöt

att godkänna redovisat remissvar samt ge VD i uppdrag att översända svaret.

31.3 Remiss av motion angående ställplatsladdning buss

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 11.3 Remiss av motion angående ställplatsladdning buss, daterad 2024-03-25.

Styrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Noterades reservation från Glenn Ottosson.

Styrelsen beslöt

att godkänna redovisat remissvar samt ge VD i uppdrag att översända svaret.

§ 32 Övriga frågor

32.1 Persontrafikdagarna 2024

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 12.1 Persontrafikdagarna 2024, daterad 2024-04-05.

Styrelsen beslöt

att anmälan om deltagande vid Persontrafikdagarna 2024 sker till styrelsens sekreterare.

32.2 Medlemskap i Spårvagnsstäderna

Underlag i ärendet är utsänd handling nr 12.2 Medlemskap i Spårvagnsstäderna, daterad 2024-04-05.

Västtrafik ser för bolagets del inget behov eller nytta av att fortsätta med medlemskapet i Spårvagnsstäderna. Utifall inget annat behov från Västtrafiks presidie kan ses rekommenderar Västtrafik att medlemskapet avslutas efter 2024.

Styrelsen beslöt

att säga upp Västtrafik ABs medlemskap i Spårvagnsstäderna per 2024.

§ 33 Avslutning

Ordförande tackade deltagarna och avslutade sammanträdet.

Skövde dag som ovan

Anna Bergstrand
sekr

Justerat:

Bijan Zainali
Ordf

Kent Lagrell
Vice ordf